

Pedagogisch beleidsplan Thuishuis Bij Antine

Antine Dijkema
Westervalge 18
9989EB Warffum

Inhoudsopgave

Voorwoord

Visie

1. Opvoedingsdoelen

Waarborgen van emotionele veiligheid	5
Ontwikkeling van persoonlijke competentie	8
Ontwikkeling van sociale competentie	13
Overdracht van waarden en normen	16

2. Werkwijze

Groepssamenstelling	18
Dagindeling	20
Voeding	22
Slapen	23
Ziekte	23
Activiteiten buiten de groepsruimte	23

3. Contact met ouders

Intake/plaatsing	25
Wenbeleid	25
Evaluaties	26
Contactmomenten	26
Oudercommissie	26

4. Kwaliteit en organisatie

Opleiding	28
Personeel, vervanging en ondersteuning	28
De pedagogisch beleidsmedewerker/coach	29
Meldcode	30
Ontwikkelingssignalering	30
VE (voorschoolse educatie)	31
Privacy	35
Verzekeringen	35

Voorwoord

Mijn naam is Antine Dijkema, geboren op 12-08-1996. Ik woon sinds mijn geboorte in Warffum. Vanaf 2018 woon ik op mijzelf en twee jaar later samenwonend met mijn man. Moeder sinds 2022 van een zoon.

In 2015 heb ik mijn diploma voor Pedagogisch Medewerker niveau 4 gehaald. Ik ben direct als invalster gaan werken bij een gastouder voor een half jaar. Daarna heb ik een jaaropleiding gedaan als leidinggevende en ben ik in 2018 begonnen als gastouder in mijn eigen huis. Dit deed ik met veel plezier. Na enkele maanden kon ik geen nieuwe kinderen meer opvangen, omdat ik geen plek meer had. Toen ben ik gaan kijken of ik mijn droom kon waarmaken: een eigen kinderopvang beginnen. Via een ouder van één van de opvangkinderen kwam ik terecht bij stichting Thuishuis. Zij vond de kleinschalige organisatie erg fijn werken. Na zelf contact te hebben gehad met Stichting Thuishuis, sinds juni 2021 Coöperatie Thuishuis, heb ik de stap genomen om via hen de leergang te volgen om zo mijn eigen Thuishuis te kunnen beginnen: Thuishuis Bij Antine. En tot op heden nog geen enkel spijt gehad.

Thuishuis Bij Antine is een opvang voor kinderen van 0-13 jaar. We maken gebruik van twee ruimtes: In groepsruimte 1 vindt opvang plaats voor een combinatiegroep van kinderen van 0-13 jaar, deze ruimte wordt voor het grootste deel gebruikt voor kinderen van 0-4 jaar; in groepsruimte 2 vindt in de ochtenduren peuteropvang plaats (2-4 jaar) en in de middag buitenschoolse opvang voor kinderen van 4 -13 jaar. Het Thuishuis is gevestigd in Warffum. De locatie is naast het park en is alleen bereikbaar via een pad, te voet of fietsend. Het is dus niet gelegen aan een doorgaande weg maar midden in een groene omgeving. Doordat het een beetje afgelegen ligt is het een rustige omgeving waar genoeg buitenspeelruimte is voor de kinderen. De locatie is omheind met groene beplanting en geeft dus een natuurlijke uitstraling.

Coöperatie Thuishuis

Thuishuis Bij Antine is aangesloten bij Coöperatie Thuishuis, een coöperatie waarbij ca. 30 Thuishuizen in Noord-Nederland zijn aangesloten.

Coöperatie Thuishuis ondersteunt en biedt dienstverlening op maat aan zelfstandig ondernemers in kleinschalige en flexibele kinderopvang in Noord-Nederland in de vorm van het bijhouden van wet- en regelgeving, het verzorgen van de facturering aan de ouders, het bieden van pedagogische ondersteuning en het organiseren van bijscholingen.

Visie

Thuishuis Bij Antine hecht veel waarde aan geborgenheid, zelfstandigheid en plezier en dit bieden we in een huiselijk sfeer. We willen kinderen graag een veilig en geborgen gevoel geven en ervoor zorgen dat het Thuishuis als een tweede thuis is. Vanuit deze vertrouwde basis, waarbij er een band met ieder kind én de ouders opgebouwd wordt, kan en mag ieder kind zichzelf zijn en houden we rekening met de behoeften van ieder, om zo samen de ontwikkeling te volgen.

Wij stimuleren de kinderen om zoveel mogelijk zelf te doen en bieden hulp, daar waar nodig. Door een grotere zelfstandigheid zal ieder kind meer zelfvertrouwen opdoen, waarbij er ruimte is te ontdekken met uitdagende en duurzame (speel)materialen, met vrijheid voor eigen keuzes en creativiteit.

In Thuishuis Bij Antine krijgt ieder kind de mogelijkheid op eigen unieke manier te ontdekken en te groeien!

1. Opvoedingsdoelen

In Thuishuis Bij Antine wordt gewerkt volgens de vier opvoedingsdoelen van professor Riksen-Walraven. Deze doelen worden door de overheid gehanteerd om op deze manier te komen tot verantwoorde kinderopvang. Het gaat om de doelen: het waarborgen van emotionele veiligheid, het ontwikkelen van persoonlijke competenties, het ontwikkelen van sociale competenties en de overdracht van normen en waarden.

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze deze doelen toegepast worden in Thuishuis Bij Antine. Bij het werken met de vier opvoedingsdoelen zal er altijd aandacht zijn voor de verschillende ontwikkelingsfasen waarin een kind zich bevindt. In Thuishuis Bij Antine geldt dit voor baby's, dreumesen, peuters, kleuters en schoolgaande kinderen. Door hier rekening mee te houden in de omgang met een kind en ons handelen hierop aan te passen, kunnen we ieder kind gaandeweg zijn of haar ontwikkeling de meest geschikte aandacht, ondersteuning en stimulering geven. Zo bieden we ieder kind de kans zich op zijn eigen unieke manier te ontwikkelen tot een steeds zelfstandiger mens, ter voorbereiding op een steeds complexer wordende maatschappij.

Waarborgen van emotionele veiligheid

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling. Kinderen willen de wereld om zich heen graag verkennen en ontdekken en daarin hebben zij een grote behoefte aan veiligheid en geborgenheid.

Als vaste leidster van Thuishuis Bij Antine zorg ik voor het waarborgen van emotionele veiligheid. Zelf ben ik 2 tot 3 dagen aanwezig op de groep, daarnaast werk ik met vaste leidsters op de groep. Zowel de leidsters als ik werken op vaste dagen. Hierdoor leren we ieder kind goed kennen en kunnen we een vertrouwensband opbouwen met ieder kind: ieder kent de kinderen en zij kennen ons. Zo weten we waar ieder kind behoefte aan heeft en kan ieder van ons sensitief responsief reageren. Als een kind bijvoorbeeld "afscheid nemen" lastig vindt, dan reageren wij hier passend op, inspeland op wat dit specifieke kind nodig heeft. Wij zwaaien met het kind de ouder uit en ga dan vervolgens samen met het kind iets uitzoeken om mee te spelen, omdat ik weet dat het kind hier rustig van wordt. Wij geven zo even 1 op 1 aandacht aan het kind en leidt het af van het afscheid nemen. Als wij merken dat het kind op zijn gemak is laten wij het kind verder spelen, alleen of met de andere kinderen. Wij weten dat het kind deze handelwijze nodig heeft, omdat wij het kind kennen. Door zo passend te reageren, zal de vertrouwensband versterkt worden en dit zal het kind het zo belangrijke veilige gevoel geven.

Daarnaast is het niet alleen belangrijk dat ze ons als vaste leidster goed kennen maar ook de achterwacht voor als één van ons vanwege een calamiteit de groep plotseling moet verlaten. Het is belangrijk dat de kinderen de achterwacht vertrouwen en zich bij hem of haar veilig voelen. De achterwacht komt daarom regelmatig langs op de groep om de kinderen te leren kennen en andersom.

Ik werk met een vaste dagindeling. Dit geeft voor kinderen duidelijkheid en rust omdat ze weten wat er komt. Ik benoem daarom ook regelmatig wat wij gaan doen en wat de kinderen kunnen verwachten. Zo bereid ik hen 10 minuten van tevoren voor op het moment van opruimen, eten en/of drinken en als er kinderen op bed gaan. Ik loop naar de kinderen toe en zeg bijvoorbeeld dat ze nog 10 minuten kunnen spelen en dat we dan alles samen gaan opruimen. Hierdoor bereid ik het kind voor op wat er gaat komen. Na 5 minuten herhaal ik dit weer en zeg ik dat ze nog 5 minuten hebben om te spelen. En na 5 minuten roep ik alle kinderen bij elkaar en vertel ik dat we nu samen gaan opruimen en benoem ik de activiteit die we erna gaan doen, bijvoorbeeld, fruit eten. Door het regelmatig te herhalen blijft het kind op de hoogte van veranderingen en is het voorbereid op wat er komen gaat. Dergelijke rituelen, zoals ook zingen voor het fruit eten, handen en monden poetsen na het eetmoment en op de bekende plek voor het raam de ouders uitzwaaien, markeren een begin of eind van een activiteit en ondersteunen de herkenbare en vertrouwde volgorde van de activiteiten. Dit biedt de kinderen rust en vertrouwen.

Om ook meer duidelijkheid te bieden over de dagdelen wanneer de verschillende leeftijdsgenootjes er zijn, werk ik met foto's van de kinderen. Die hang ik in de gang zodat kinderen bij binnenkomst direct kunnen zien wie er die dag er allemaal zijn en herkennen ze leeftijdsgenootjes doormiddel van een foto. Per dag hang ik dan de juiste foto's op. Het kind voelt zich vertrouwd op de groep als er bekende leeftijdsgenootjes aanwezig zijn.

Ook voor baby's is het belangrijk dat ze een veilig gevoel ervaren op de groep. Ze zijn nog klein en geheel afhankelijk van een ander. Rust en regelmaat zijn belangrijk voor de baby zodat ze dingen gaan herkennen en aanvoelen van wat er komen gaat. Dit zorgt voor een veilig gevoel. We volgen hierbij hun eigen ritme in verzorging, spel, voeding en slapen. Wanneer een ouder binnenkomt met een baby, dan geef ik de baby eerst 1 op 1 aandacht. Ik praat met de baby zodat het zich op zijn gemak kan gaan voelen. Verder neem ik, bijvoorbeeld, de baby op schoot aan tafel zodat de baby de ruimte in kan kijken en langzaam kan wennen aan de groep. Zijn ze goed gewent aan de groep dan leg ik de baby in de babybox, daar is het rustig en kunnen baby's zich afzonderen van de groep als dat nodig is. Ze hebben dan nog wel zicht op de ruimte en de andere kinderen op de groep. Met eet- en tafelmomenten probeer ik, indien mogelijk met het eet- en slaapritme van de baby, de baby bij de andere kinderen te betrekken zodat zij zich ook betrokken voelen bij de groep. Het is belangrijk dat baby's zich emotioneel veilig voelen op de groep en zich zo verder kunnen ontwikkelen.

Ook voor de BSO kinderen zorgen we voor voorspelbaarheid door een vast ritme, zo is er het moment met elkaar aan tafel nadat wij de kinderen opgehaald hebben van school. Ze krijgen wat te drinken en te eten en kunnen tijdens het eetmoment aan tafel even vertellen en naar elkaar luisteren naar de gebeurtenissen van de dag op school. Ook bespreken we wat de kinderen willen doen die middag. Omdat ze op school al veel verplichte dingen moeten doen, willen wij dat ze hier op de opvang zoveel mogelijk vrij zijn in eigen keuzes maken wat betreft spelen, lekker chillen, knutselen, lezen etc. Op het moment dat zij vrij mogen spelen, lopen wij als leidsters rond om te kijken hoe het gaat of om gezellig mee te doen zodat de band tussen kind en leidster hechter wordt

en blijft. Ook geven wij 1 op 1 aandacht aan een kind die daar behoefte aan heeft. Juist omdat wij ieder kind goed kennen, weten wij wanneer een kind dit zo voelt. Wanneer een kind bijvoorbeeld een verhaal of vragen kwijt wil en dat liever niet in de groep wil doen, gaan we samen even apart zitten en kan ik naar het kind luisteren. Ik weet dat het kind er dan makkelijker over praat, omdat het zich veilig voelt bij mij en zich zo open kan stellen naar mij.

Verder zal ik ieder kind aanmoedigen en een bevestiging geven als het goede en leuke dingen doet, bijvoorbeeld door een compliment te geven, een high five of met een duim. Door een bevestiging te geven zal een kind daarvan stralen en weet dat er naar hem gekeken wordt op een positieve manier. Hierdoor worden ze zelfverzekerder en durven ze steeds meer te ondernemen.

In de peutergroep werk ik ook met een vast dagritme. Dit laat ik doormiddel van dagritmekaarten zien aan de kinderen, deze hangen in de ruimte. Met een wasknijper laat ik aan de kinderen zien waar wij op dat moment mee bezig zijn. We komen regelmatig samen om naar de dagritmekaarten te kijken en te verwoorden, met daarbij ook vragen als: Hangt de wasknijper nog goed? Of kunnen wij deze verplaatsen naar het volgende plaatje? Dit mag dan gedaan worden door het hulpje van de leidster. Doordat ik kaarten met plaatjes heb kunnen kinderen aan de hand van plaatjes zien wat er gaat gebeuren. Dit zorgt voor voorspelbaarheid en kinderen kunnen zich voorbereiden op wat er komen gaat. Dergelijke rituelen, zoals zingen voor het fruit eten, handen en monden poetsen na het eetmoment en het opruimlied te zingen als wij gaan opruimen markeren een begin of eind van een activiteit en ondersteunen de herkenbare en vertrouwde volgorde van de activiteiten. Dit biedt de kinderen rust en vertrouwen. Ook het starten en eindigen in de kring markeert voor de kinderen weer een dag op de peuterspeelzaal.

Zelfstandigheid moedig ik erg aan op de peuterspeelzaal. Kan het kindje zelf zijn jas aantrekken of zijn schoen aan trekken? Doormiddel van een high five, of een compliment te geven laat ik aan het kindje merken dat ik trots op hem/haar ben. Hiermee groeit zijn zelfvertrouwen steeds meer en zal die het de volgende keer sneller weer doen.

Niet alleen is een vaste leidster belangrijk op de groep, ook een vaste groep kinderen draagt bij aan een emotionele veiligheid. Zowel op de dagopvang als buitenschoolse opvang is het belangrijk dat de kinderen bekende leeftijdsgenootjes om zich heen hebben. Het kleinschalige karakter van mijn thuishuis zorgt er juist voor dat er vaak bekende leeftijdsgenootjes zijn op vaste dagdelen. Doordat ze elkaar wekelijks zien leren ze elkaar goed kennen, dit zal voor een veilig en vertrouwd gevoel bij de kinderen zorgen.

In de speelruimte van Thuishuis Bij Antine staat het speelgoed voor de kinderen op een vaste plek en is alles overzichtelijk en op kind hoogte ingedeeld. Door te weten waar alles ligt, zal het kind vertrouwen krijgen, de voorspelbaarheid zorgt voor rust en een veilig gevoel. Het kind zal dan ook op onderzoek uit durven gaan, zelfstandig het speelgoed kunnen pakken en later weer opruimen.

Ontwikkeling van persoonlijke competentie

Deze term duidt op persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Exploratie en spel zijn bij jonge kinderen de belangrijkste middelen om te leren en greep te krijgen op hun omgeving. Ieder kind ontwikkelt zich daarbij op zijn eigen wijze, in zijn eigen tempo en naar eigen behoefte.

In Thuishuis Bij Antine ken ik als vaste leidster ieder kind op de groep. Zo weet ik van ieder kind goed wat hij of zij wel/niet zelfstandig kan. Hierdoor kan ik het kind stimuleren in zijn eigen ontwikkeling en vaardigheden, ik weet immers waar het kind aan toe is en waar ik het dus kan uitdagen of uitlokken tot ontdekken. Ik bied een kind dan ook geregeld materiaal aan, dat net een beetje moeilijker is, dan waar het kind al zelfstandig mee speelt. Ik sluit zo aan op de zone van de naaste ontwikkeling. Dit doe ik bijvoorbeeld als ik weet dat een kind goed kan puzzelen en zelfstandig met gemak een puzzel van 10 stukjes maakt. Ik bied het kind dan een nieuwe puzzel aan van 14 stukjes. De eerste keer maken we de puzzel dan samen, daarna lukt het misschien al zelfstandig. Zo krijgt het kind een nieuwe uitdaging en ontwikkelt hij of zij zich verder in zijn vaardigheden.

Kinderen zijn nieuwsgierig en leergierig en daar maak ik op allerlei momenten van de dag gebruik van. Zien zij één van ons bekers, borden en brood uit de kast halen wordt de vraag al gauw gesteld, "Wat ben je aan het doen?" Ik vertel dat ik de tafel wil gaan dekken en dat ik wel wat hulp kan gebruiken. De kinderen zullen enthousiast raken en willen dolgraag helpen. Zo leren ze wat er op tafel moet om brood te kunnen eten. Ze worden hier zelfstandig van.

Om deze reden heb ik ook het speelgoed van de kinderen op vaste plekken in kasten en speelhoeken liggen, dit alles op kind hoogte, zo kunnen ze zelf kiezen en pakken waar ze mee willen spelen en later weer zelf opruimen: ook dit bevordert de zelfstandigheid.

Thuishuis Bij Antine biedt geschikt speelgoed voor kinderen in de leeftijdsgroep van 0-13 jaar. Dit materiaal ondersteunt verschillende ontwikkelingsgebieden, zoals lichamelijke ontwikkeling, verstandelijke-, sociale-, creatieve- en taalontwikkeling. Er zijn verschillende speelhoeken in onze twee ruimtes (voor zowel de combinatiegroep als de BSO en de peutergroep), zoals een huishoek, een bouwhoek, een knutselhoek, een leeshoek en een babyhoek. Soms heb ik ook een thematafel.

Ruimte 1 Combinatiegroep

In de huishoek worden er door de oudere peuters en kleuters vaak rollenspellen gespeeld, zoals "Vadertje en Moedertje", met de poppen, het keukentje en de tafel met stoelen. Met materialen als borden, bekers en bestek die in het keukentje liggen, kunnen de kinderen ook samen tafeldekken, om vervolgens eten (nep eten zoals, fruit, groente, vlees) te gaan maken in de pannetjes die er liggen. Door samen te spelen met materialen die de echte wereld imiteren, wordt

de sociale ontwikkeling gestimuleerd, samen met de verstandelijke ontwikkeling, taal en fantasie.

In de poppenhoek kunnen de kinderen in samenspel met de poppen en bedjes spelen, blokken of lego spelen, dit bevordert de sociale ontwikkeling. Maar ook hun fantasie wordt gestimuleerd. De één speelt moedertjes en leg de "baby" op bed en ander speelt vaders en moet aan het "werk".

Daarnaast zijn er voor de dreumesen en peuters in de kasten o.a. knuffels, auto's, My little people, duplo, treinspoor, een muziekdoo en andere speelmaterialen aanwezig. De loopkarren en loopauto's stimuleren de grove motoriek.

Aan de grote tafel wordt er met de jongste kinderen geknutseld. De knutselspullen (zoals prikpenen, scharen, lijm) liggen veilig opgeborgen in de kast. De jongere kinderen kunnen er niet zelfstandig bij. Door aan te geven dat ze willen knutselen gaan we samen de materialen ophalen en op tafel leggen waar ze vervolgens mee aan de slag kunnen. De BSO kinderen mogen het wel zelfstandig pakken. Verder hangen wij de gemaakte knutselwerkjes op in de ruimte, aan de muren, ramen of aan een mooie lange leuke slinger door de ruimte heen. Zo kunnen de kinderen vol trots aan het einde van de dag hun gemaakte werk laten zien aan papa of mama. Door te knippen, plakken en verven wordt de fijne motorische ontwikkeling gestimuleerd, samen met creativiteit en fantasie. Ook wordt er aan de tafel gepuzzeld en Hamertje Tik gedaan, wat de fijne motoriek verder ondersteunt.

In de leeshoek/chillhoek kunnen de kinderen samen of alleen een boek lezen. Een deel van de boeken kunnen de kinderen zelf pakken. Dit staat op de lage kast. De mooiere boeken staan in de kast achter een deur opgeborgen en die gebruiken we meestal als we gezamenlijk gaan lezen. Wij zitten ook regelmatig met z'n allen op de bank om een boek voor te lezen. De BSO kinderen krijgen ook de gelegenheid om de jonge kinderen voor te lezen als zij aanwezig zijn. Ook is dit een plek om je even terug te kunnen trekken van de drukte. Door samen te lezen is dit een plek voor de kinderen waar ze zich cognitief kunnen ontwikkelen en waar hun taal wordt bevorderd. Deze speelhoek is zowel voor dreumesen, peuters, kleuters en BSO kinderen geschikt. Ieder doet het op zijn eigen niveau, op zijn eigen manier.

Voor de babyhoek hebben wij een hoge duobox. Dit is echt een plek voor de baby's alleen. Hier zal speelgoed aanwezig zijn dat de zintuigen prikkelt, materialen waarmee ze kunnen voelen, kijken, aanraken en proeven, zoals knisperboekjes, spiegel, muziekdoo of een rammelaar. Dit stimuleert de verstandelijke ontwikkeling. Ze ontdekken vooral door speelgoed in hun mond te doen. We zorgen voor voldoende afwisseling van speelgoed. Ook kunnen ze vanuit de box meekijken naar de rest van de kinderen in de ruimte. Zo zijn ze niet helemaal afgesloten van de andere kinderen, maar is er wel voldoende rust voor hen. Om hun grove motoriek te oefenen, zoals kruipen en omrollen leggen we ze regelmatig op de grond in de grondbox. Hier is voldoende ruimte voor de baby's en kunnen ze hier hun grove motoriek ontwikkelen. Wanneer een baby er even aan toe is om tot rust te komen leggen wij ze weer in de hoge box.

Ruimte 2 BSO groep

Naast de combinatiegroep hebben wij ook een aparte ruimte waar de BSO kinderen rustig hun gang kunnen gaan en waar de allerkleinsten niet kunnen komen. Deze ruimte is wel aangesloten op de ruimte van de combinatiegroep. Er is een speciale deur die rechtstreeks naar de BSO ruimte toe gaat. Deze deur kan open blijven staan zodat je voldoende toezicht hebt op de BSO kinderen. Doormiddel van een traphekje sluiten wij deze ruimte wel af voor de allerkleinsten. Zijn beide groepen zo groot qua kind-aantal dan kunnen we de deur afsluiten van elkaar zodat er meer rust ontstaat. In de deur zit beveiligd glas zodat je wel in elkaars ruimte kan kijken en zo aan het 4-ogen beleid voldoet.

Zoals wij net al hierboven benoemd hebben, heeft de BSO ruimte ook verschillende speelhoeken. Zoals een huishoek, bouwtafel, chillhoek en een knutselhoek. Hier kunnen de oudere kinderen rustig spelen en zich laten gaan in hun rollenspel zonder dat ze rekening hoeven te houden met de kleinere kinderen die rondlopen.

De huishoek is ingericht om rollenspellen te spelen, zoals "vadertje en moedertje", "doktertje", "politie en boeven". Er staan materialen die ook in de echte wereld worden gebruikt, zoals een keukentje met keukenmateriaal, tafel met stoelen, poppen met poppenkleertjes en dokterspulletjes. Door hiermee te spelen wordt hun sociale- en verstandelijke ontwikkeling, taal en fantasie gestimuleerd.

Op de bouwtafel kunnen ze met verschillende materialen de grootste dingen maken. Denk hierbij aan lego, grote blokken, kapla, buizen, treinspoor, auto's en andere bruikbaar bouw materiaal. Doordat we een aparte ruimte hebben voor de oudere kinderen kunnen zij hun "meesterwerk" dat ze hebben gebouwd laten staan zodat ze er een andere keer weer mee verder kunnen bouwen/spelen zonder dat de kleinere kinderen dit kapot kunnen maken. In deze hoek ontwikkelen ze hun fijne motoriek, fantasie en de sociale vaardigheden.

We willen de BSO kinderen zoveel mogelijk hun eigen gang laten gaan. Willen ze knutselen dan kunnen ze in de speciale knutselhoek hun "knutselwerk" creëren. Dit bevordert hun fijne motoriek en hun zelfstandigheid. Er is een speciale kast waar alles staat en zij mogen dat zelf pakken. Zoals verschillende scharen, lijm, papier, verf, stickers en ook de kleine onderdeeljes (zoals kraaltjes, glitters, diamantjes etc.) waar de allerkleinsten niet mee mogen spelen zonder toezicht van een leidster.

Zijn ze even toe aan een rust moment na een drukke schooldag, dan kunnen ze een boekje pakken en in de chillhoek bijkomen. Dit hoekje is ingericht met kussens en een zachte ondergrond zodat ze hier even lekker kunnen liggen en ontspannen.

Verder hebben we in kasten nog genoeg andere materialen waar de kinderen mee kunnen spelen, denk hierbij aan domino, Barbie, Playmobil, knikkerbaan en spelletjes. Er zijn spelletjes zoals SKIP-BO junior, Vos laat los, Mikado, memory, kwartet, Happie haai etc. Dit zijn spelletjes waarin de kinderen als team moeten samenspelen of als individu tegen elkaar. Hier leren ze om samen te werken en tegen hun verlies te kunnen.

Ruimte 2 Peutergroep

De peutergroep maakt gebruik van ruimte 2 op momenten dat de BSO kinderen op school zijn. Hier krijgen de kinderen van 2-4 jaar gerichte activiteiten aangeboden die hun vaardigheden op een natuurlijke wijze verder ontwikkelen. Zoals eerder aangegeven is deze ruimte aangesloten op de ruimte van de combinatiegroep. Via een speciale deur is er direct toegang mogelijk tussen beide groepen.

De peutergroep heeft de beschikking over verschillende speelhoeken, waar de kinderen in de ochtend bij binnenkomst vrij kunnen spelen. Er zijn onder andere een speeltafel, poppenhoek, knutseltafel en een speelgoedkast.

Aan de speeltafel kunnen de kinderen spelen met het speelgoed dat uit de speelgoedkast komt. In deze kast wisselen wij regelmatig het speelgoed, zodat het voor de kinderen nieuw en uitdagend blijft. Zo prikkelen wij hun vaardigheden om zich zo verder te ontwikkelen. In deze kast liggen puzzels, blokken, auto's, poppen, educatieve spellen, boeken en thema gericht speelgoed. Dit is zowel goed voor de cognitieve ontwikkeling als de fijne motoriek. Ook stimuleert het de creativiteit en fantasie. Bij de poppenhoek wordt ook de fantasie gestimuleerd en kunnen de peuters rollenspellen spelen. Hiermee groeit hun sociale competentie en taalontwikkeling.

In de ruimte hebben we ook een grote knutseltafel staan. Hier kunnen de kinderen hun knutselwerkjes van een actueel thema maken. Ze leren hier te knippen, plakken, scheuren, prikken, verven etc. Dit bevordert hun fijne motoriek, fantasie en creativiteit.

Bij de peutergroep vinden wij een vast dagritme erg belangrijk. Zo bereiden wij de kinderen voor op de basisschool, ook daar geldt immers een vaste structuur, waardoor de stap minder groot voor hen zal zijn. Wij beginnen en eindigen daarom de dag in een kring. We vertellen dan verhalen aan elkaar, zingen liedjes, lezen voor, praten over het actuele thema en we bespreken de dag. Door elke dag in de kring te zitten weten de kinderen wanneer de dag begint en eindigt bij ons. Zo leren zij ook om op elkaars beurt te wachten als een ander iets aan het vertellen is en daarnaast ook om, wanneer ze zelf iets willen vertellen, ze een hand opsteken. Elke dag wordt er een nieuw hulpje aangewezen die de leidster mag helpen met taken, zoals het fruit ophalen van de andere groep, tafeldekken, boekje pakken, in de kring iets uitdelen of laten zien etc. Tijdens het kring moment mag het kindje naast Puk zitten. Door iedere dag specifiek een kind aan te wijzen leert het kindje verantwoording te hebben. Dit bevordert het zelfvertrouwen, omdat het trots is om de leidster te mogen helpen. Tijdens deze momenten wordt ook de sociale competentie gestimuleerd.

Naast het werken met de dagritmekaarten, werken wij binnen onze peutergroep ook met 'Uk en Puk. Bij Uk & Puk draait het niet om lesjes geven en leren, maar om vrolijk spelen en ontdekken. Precies wat "Ukken" het liefste doen! Door het spel op de juiste manier aan te moedigen, doen peuters nieuwe vaardigheden op en maken ze op natuurlijke wijze een brede ontwikkeling door. Speel, ontdek, groei! Puk de pop nemen wij mee in onze thema's en in het starten en eindigen van de dag in de kring. Verder krijgen de kinderen ook de gelegenheid om Puk een keer mee naar huis te nemen, waardoor ze de verantwoordelijkheid krijgen om voor Puk te zorgen.

Geregeld werk ik ook met thema's. Voor een geschikt thema bekijk ik waar de kinderen behoefte aan hebben, waar ze mee bezig zijn, zoals de seizoenen,

beroepen etc. Een voorbeeld: In de lente gaat alles weer bloeien (bomen, planten, gras) en wordt het langzaamaan steeds warmer. Dat zie je ook bij de dieren, die krijgen jongeren, zoals lammetjes, kalfjes, kuikentjes en veulentjes. Van alles wat te maken heeft met de lente zoek ik materialen op om de ruimte er mee aan te kleden. Zo maak ik een plakkaat en teken ik jongen dieren zoals een koe met een kalf, een paard met een veulen etc. maar ook bloemen wat groeit in de lente. Deze hang ik op het grote raam naast de deur van de zaal of ergens in de ruimte. Zo kunnen de kinderen maar ook ouders zien met welke thema ik werk. Verder maak ik op het raam ook een schildering wat te maken heeft met de thema zodat kinderen dit herkennen en kunnen roepen wat ze zien, bijvoorbeeld, ze leren herkennen hoe een koe eruit ziet of dat een schaap een hele dikke vacht heeft. Soms richt ik in de ruimte ook een tafel of hoekje in wat met de thema te maken heeft. Ik neem de kinderen mee in het maken van de thematafel/hoekje, zo kan ik benoemen wat we op tafel neerzetten en kunnen kinderen zelf ideeën noemen van wat zij denken dat bij het thema hoort. Nadat ik de thematafel heb ingericht mogen de kinderen er langslopen om te kijken naar wat er allemaal op staat, ze mogen het pakken, voelen en mee spelen. Ook sluiten we activiteiten aan op het thema, zoals liedjes zingen, voorlezen, knutselen, filmpjes en uitjes. Elke dag besteed ik er even aandacht aan samen met de kinderen. De ene dag zingen we liedjes en de andere dag zitten we aan de grote tafel te knutselen. De knutselwerkjes hang ik dan op in de ruimte zodat de ruimte gezellig is aangekleed en ouders kunnen zien wat hun kind(eren) heeft gemaakt. De verstandelijke ontwikkeling, samen met de taalontwikkeling, fantasie en creativiteit worden hierbij ondersteund.

De buitenruimte is zo veel mogelijk met natuurlijke materialen ingericht. Denk hierbij aan, schapenhekken, houten speelhuisjes, houten overkapping en wandelpadjes langs struiken en bomen. Ik vind het belangrijk dat kinderen buiten spelen in een natuurlijke omgeving en de natuur respecteren. In de tuin ligt een blotevoeten pad waar kinderen met hun blote voeten overheen kunnen lopen. Zo kunnen ze met hun voeten voelen wat voor materiaal er is gebruikt. Maar ook heb ik een voelmuur gemaakt met gebruikte materialen, bijvoorbeeld, fietswiel met balletjes, kunstgras, houten schijven, belletjes, schelpen, stenen en etc. Hier kunnen de kinderen aan voelen, draaien en mee spelen. Dit stimuleert de verstandelijke, motorische en creatieve ontwikkeling. Daarnaast zijn er stoeptegels, waar kinderen met fietsjes, loopauto's en steps kunnen rijden, maar ook kunnen ze er rennen en touwtjespringen, wat de grove motoriek ondersteund.

Voor de dreumesen zijn er speciale loopkarren en auto's aanwezig. Zij zijn echt bezig om zich verstandelijk en lichamelijk te ontwikkelen. Daarnaast is er voor de BSO kinderen een schoolbord, watermuur, zandbak en speelhuizen aanwezig. Hier wordt hun fantasie geprikkeld: zo spelen ze in het speelhuisje vader en moedertje of spelen ze dat één van de speelhuisjes een gevangenis is. Door deze rollenspellen zijn zij zich ook op taal- en sociaal gebied aan het ontwikkelen. Door te stoepkrijten en in de zandbak te spelen wordt de fijne motoriek en creativiteit ondersteund. Verder hebben we nog genoeg speelgoed (voor verschillende leeftijden) in de schuur liggen. Denk hierbij aan pionnen, spellen, waterspeelgoed, speelgoedauto's, trekkers en vrachtwagens, verkeersborden etc.

Voor de baby's is er een speciale buiten box waar zij zich veilig kunnen bewegen en spelen. Zo kunnen ze op afstand kijken naar de andere kinderen. Ze liggen op een dik kleed zodat de vloer niet koud aanvoelt en er ligt babyspeelgoed bij hun in de box. Afhankelijk van de zon/schaduw, kan de box gemakkelijk verplaatst worden en indien nodig is er een parasol voor boven de box. Voor de baby's is er zo de ruimte tot motorisch ontwikkelen (kruipen en omrollen), ook zullen ze steeds meer contact beleven met andere kinderen.

Door de verschillende speelhoeken en samenspel, leren de kinderen niet alleen dingen van zichzelf of de ruimte, maar is de rol van een ander kind of leidster ook erg belangrijk. Goed voorbeeld doet volgen. Daarom zorg ik als leidster dat ik het goede voorbeeld geven aan het kind en hun te prijzen als zij het goed doen. Hierdoor raken ze gemotiveerd en enthousiast en zullen zij hun gedrag ook aan anderen laten zien. Ik leer de kinderen ook om elkaar te helpen waar dat nodig is. Als een kind het niet lukt om zelf zijn jas of schoenen aan of uit te doen dan vraag ik in de groep of iemand dit kindje kan helpen. Door dit elke keer weer te doen zien kinderen dat een ander helpen goed is. Vaak is het nu zo, dat als een kind roept dat het niet lukt, de andere kinderen hun hulp al aan bieden. Kinderen leren zo steeds zelfstandiger te worden, dit geldt ook op het gebied van zindelijkheid: als een peuter naar de WC gaat, vinden de dreumesen dit ook interessant en zullen het ook willen proberen.

Spelen met bekende leeftijdsgenoten bevordert daarnaast ook het niveau van spelen: kinderen kunnen doorgaan met het spel, waar ze de vorige keer gebleven zijn. Ze weten van elkaar wat ze leuk vinden en bouwen zodoende voort op ervaringen van de vorige keer. Een spel kan hierdoor verder uitgebouwd worden en een hoger niveau bereiken, bijvoorbeeld een treinspoor of legowerk die uitgebreid wordt met extra bouwwerken, zoals bruggen, stations, huizen.

Ontwikkeling van sociale competentie

Dit begrip omvat sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld zich in een ander kunnen verplaatsen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Een kind in een groep heeft te maken met andere kinderen en dat betekent dat ze leren rekening houden met elkaar en gaan ontdekken dat "samen dingen doen" leuk is. Deze interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen, biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competentie. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed functioneren in de samenleving.

Als vaste leidster zorg ik ervoor, dat de ruimtes zodanig zijn ingericht, dat er veel mogelijkheden zijn om met andere kinderen in contact te komen en met elkaar te spelen. Dit kan zowel in kleinere groepjes in de verschillende speelhoeken, als met de groep als geheel.

In de speelhoeken leren de kinderen met een paar andere kinderen samen te spelen, vaak spelen ze een rollenspel of bouwen ze een treinspoor met een toren van blokken. Ik zorg er als leidster voor dat kinderen het leuk leren te vinden om

dingen samen te doen, ik ondersteun hen hierbij door hen te leren hoe je rekening met elkaar kunt houden. In deze ondersteuning ben ik ervan bewust een voorbeeldfunctie te zijn naar de kinderen toe. Daarom zorg ik dat ik goed omga met de kinderen zodat de kinderen zien wat de juiste manier van omgang met elkaar is. Ik geef deze ondersteuning en sturing aan de kinderen waar nodig: wanneer ik zie dat een kind iets afpakt van een ander, dan moet het kind dat zelf weer teruggeven en leg ik uit dat wat het kind doet niet leuk is en waarom. Ik loop naar het kind toe en vertel dat iets afpakken waar een ander mee aan het spelen is niet lief is. Ik leg uit, dat als je er graag mee wilt spelen, het goed is dat je het eerst netjes vraagt aan de ander. De ene keer mag je er dan direct mee spelen en de andere keer moet je even wachten op je beurt. Dan speelt het kind er eerst mee tot dat het er klaar mee is en dan mag jij er mee spelen. Door er even 1 op 1 over te praten zal het kind sneller begrijpen waarom dat gedrag niet goed is. Wanneer ik zie dat het goed gaat, geef ik de kinderen ook complimenten voor positief gedrag door dit steeds weer te benoemen.

Uiteraard kan het ook gebeuren, dat er tijdens het spel kleine conflicten ontstaan. Ik leer de kinderen om ruzies of conflicten zoveel mogelijk eerst zelf op te lossen, waar hulp nodig is kom ik er als leidster bij staan om dit samen met de kinderen op te lossen. Ik vraag wat er is gebeurd en hoe zij het weer goed kunnen maken. Ook vertel ik hierbij hoe het voor een ander voelt, zodat ze leren zich in een ander te verplaatsen. Komen zij er niet uit dan laat ik als leidster zien hoe je het goed kunt maken met elkaar. Een voorbeeld hiervan is, wanneer een kind een toren bouwt en een ander kind de toren telkens omgooit als het klaar is. Dit vindt het kind die de toren heeft gemaakt niet leuk. Wat ik belangrijk vind is dat het kind voor zichzelf op komt. Als ze iets niet leuk vinden dan mogen ze dat zeggen. We leren dan om te zeggen "Stop hou op, ik vind dit niet leuk". Om het nog duidelijker te maken kunnen ze hun hand opsteken en het stopteken geven. Nu weet het kind die de toren omgooit dat het niet leuk is voor het andere kind en zal er mee stoppen. Het kind leert hierbij rekening te houden met het andere kind. Mocht het niet worden opgelost dan springt één van de leidsters bij. Ik leg het kind die de toren omgooit uit, dat het andere kind het niet leuk vindt dat de toren elke keer weer wordt omgooit. Ik vraag aan het andere kind waarom hij/zij dat niet leuk vindt. Het kind kan uitleggen waarom hij/zij het niet leuk vindt. Ik help en ondersteun het kind daar waar het nodig is. Zo wordt het voor het ene kind helder waarom het voor het andere kind niet leuk is. Heeft het kind er gewoon behoefte aan om een toren om te gooien dan stel ik voor om verderop zelf een toren te maken met blokken die hij/zij dan zelf om kan gooien. Zo kan het andere kind ook rustig verder spelen met zijn eigen toren. Door samen te spelen, ontdekken ze ook samen. Kinderen vinden het leuk om met leeftijdsgenootjes om te gaan. Zo leren ze niet alleen van ons maar ook van elkaar.

Naast de mogelijkheden om in kleine groepjes te spelen, zorg ik ook voor activiteiten met de hele groep. De ruimte biedt hier voldoende mogelijkheden voor, zoals zingen, verhalen vertellen, voorlezen, aan tafel zitten eten en drinken, knutselen, dansen of wandelen. Door gezamenlijke groepsactiviteiten beleven de kinderen samen het groepsgevoel. Zo zit ik soms in de kring liedjes

te zingen, waarbij de kinderen om de beurt een liedje mogen uitkiezen. Ze leren om geduldig op hun beurt te wachten. Ook zit ik na het fruit eten altijd even na te kletsen met de kinderen. De kinderen vertellen allerlei verhalen en ook hier leren ze dan geduldig te wachten tot ze aan de beurt zijn en aandachtig te luisteren naar het verhaal van een ander.

Met de BSO kinderen zit ik na school met het eetmoment te luisteren naar elkaars verhalen. Ook zij leren om op hun beurt te wachten en aandachtig te luisteren naar anderen. Zij zijn ook op een leeftijd dat ze vragen terug gaan stellen aan diegene die aan het vertellen is. Omdat ze interesse hebben in hoe het kind dat doet of waarom. Verder onderneem ik ook grote activiteiten met de kinderen. Omdat zij wat ouder zijn kunnen ze ons gemakkelijk helpen met de dagelijkse taken, opruimen, klaarzetten, tuin onderhouden. Het is belangrijk dat ze dit mee krijgen en door het met elkaar te doen is het gezelliger en is de taak zo klaar. Een samenspel. Verder heb ik ook spelletjes activiteiten waar je in teams met elkaar moet spelen, zoals puzzeltochten, spelletjes uit de kast, buitenspellen ("Schipper mag ik over varen ja of nee?", "Tweelingtikkertje"); zo leren de kinderen goed met anderen om te gaan en rekening te houden met elkaar.

Voor baby's zijn sociale contacten ook erg belangrijk. Zij kijken voornamelijk naar de gezichten en luisteren naar de stem van de persoon. Ik vind het daarom erg belangrijk dat baby's zoveel mogelijk bij de groepsactiviteiten worden betrokken. Zo probeer ik tijdens tafelmomenten de allerjongsten in een new born stoel of op schoot aan tafel een fruithapje te geven en probeer ik tijdens deze momenten de kinderen bij elkaar te betrekken door gesprekjes te voeren en dit ook te stimuleren tussen de kinderen onderling. Baby's zien daarbij veel gezichten en gaan ook de kinderen van de opvang herkennen. Zo is het ook voor de baby interessant om het gedrag van de andere kinderen te zien. Hier zullen ze als kleine baby's niet veel mee doen, omdat ze zich nog niet kunnen verplaatsen in de gevoelens van anderen, maar door hen er vroeg bij te betrekken groeien ze mee in het gedrag van andere kinderen en zullen ze, op latere leeftijd, herkennen wat wel of niet zo hoort en hoe bepaalde activiteiten verlopen. Ook al kunnen baby's nog niet samenspelen, ze genieten wel van elkaars aanwezigheid. Dit contact ondersteunen we voornamelijk in de babyhoek, dat speciaal is ingericht voor hen.

Overdracht van waarden en normen

Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen, de 'cultuur' eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken. Een Thuishuis biedt een bredere samenleving dan het gezin, waar kinderen in aanraking komen met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. De groepssetting biedt daarom in aanvulling op de socialisatie in het gezin, heel eigen mogelijkheden tot socialisatie en cultuuroverdracht.

In Thuishuis Bij Antine gaan wij met respect met elkaar om. Ik leer de kinderen, wat wel en niet hoort in de omgang met elkaar. De kinderen leren de geldende normen en waarden zoveel mogelijk doordat er op de groep vaste afspraken regels zijn. Dit zorgt voor duidelijkheid en zo voor een fijne sfeer.

Een paar belangrijke afspraken die ik hanteer, zijn: We duwen elkaar niet, we schreeuwen niet, we doen elkaar geen pijn, we gooien niet met speelgoed, we maken geen dingen kapot en we gaan met respect met de natuur om.

Deze regels worden consequent en eenduidig toegepast en de leidsters zorgen er steeds weer voor dat de regels zoveel mogelijk worden uitgelegd, dus ik vertel steeds waarom iets wel of niet mag. Zo weet een kind wat er van hem of haar wordt verwacht.

Ik vind het belangrijk om goed gedrag te belonen. Dit doe ik door complimenten te geven of een dikke duim in de lucht. Ik probeer de kinderen zoveel mogelijk positief te benaderen. Ik benoem duidelijk wat er goed ging en dat ik dat heel fijn vind. Ik als leidster ben een voorbeeldfunctie voor de kinderen. Daarom zorg ik ervoor dat ik het juiste doe zodat kinderen mijn gedrag kan overnemen en zien wat goed is.

Bij negatief gedrag zorg ik er voor dat ik duidelijk benoemen waarom ik het gedrag niet goedkeur. Ook neem ik de kinderen er in mee, zodat ze zelf meedenken waarom iets wel of niet mag. Bijvoorbeeld als een kind met een auto gooit. Ik benoem wat ik zien en vraag aan het kind of dit mag of niet en waarom. Zo denk het kind zelf na over zijn eigen gedrag en ziet het kind wat fout is.

Kinderen zoeken de grenzen op en soms moet je daarbij een kind corrigeren. Dit doe ik eerst door ze te waarschuwen. Ik benoem wat ik zie en waarom ik dat niet wil. Doen ze het nog een keer dan waarschuw ik ze met de consequentie, dat als ze niet stoppen met dit gedrag, ik ze even op de stoel zet aan tafel. Dit omdat ik hier genoeg zicht op heb, en de kinderen weten dat als ik ze aan tafel zet dat ze iets gedaan hebben wat niet mag. Na een minuutje of twee ga ik naar het kind toe en praat ik even over het gedrag. De BSO kinderen zet ik vaker langer apart. De leeftijd van het kind staan voor de minuten die ze even apart moeten zitten. Wanneer bijvoorbeeld een kind van 6 doet iets wat niet mag, dan wordt het 6 min apart gezet. Nadat ze een paar minuten apart hebben gezeten vraag ik waarom het kind dat gedrag vertoont. Ook vertel ik waarom ik dit gedrag niet goed vind. Het is belangrijk dat het kind weet dat ik het gedrag van het kind afkeur, maar dat het kind zelf goed is.

Een ander voorbeeld hierbij is, dat een kind tegen de afspraken in begint te schreeuwen; ik loop dan naar het kind toe en spreek het aan. Ik vertel dat we

niet horen te schreeuwen en als het kind er wel behoefte aan heeft dat het dan even naar de gang mag lopen om daar te schreeuwen, zodat de andere kinderen op de groep er geen last van hebben. Doet een kind een ander pijn dan spreek ik daar het kind op aan. Ik vertel wat ik zie en waarom ik dat gedrag niet wil zien. Ik zeg dat het kind naar het andere kind toe moet lopen om "sorry" te zeggen en een knuffel of een kus moet geven omdat het kind zich pijn heeft gedaan. Soms wordt het kind boos of gaat het schreeuwen als ik het aanspreek op zijn gedrag. Is dit het geval dan zet ik het kind eerst apart zodat het tot rust kan komen. Nadat het kind rustig is geworden bespreek ik met het kind waarom hij/zij apart is gezet. Vervolgens, wanneer het besproken is, gaat het kind alsnog zijn excuses aanbieden bij het kind dat hij/zij pijn heeft gedaan.

Baby's worden steeds bij de groep betrokken. Afhankelijk van hun ritme zet ik ze in een wipstoel of new born stoel bij de groep. Dit geldt onder andere voor de eetmomenten, zingen of tijdens het voorlezen. Om de baby's voor te bereiden op wat komen gaat, benoem ik zoveel mogelijk naar de baby's toe wat ik ga doen. Zo vertel ik bijvoorbeeld aan de baby, dat die een schone luier krijgt, vervolgens pak ik de baby op en ga naar het verschoon kussen. Ook betrek ik de andere kinderen bij de baby's. Als ik de baby oppak en op schoot neem om mee te spelen, mogen de andere kinderen ook langskomen om een aai over de bol te geven, kusje te geven of geluidjes te maken.

In Thuishuis Bij Antine vieren we de feesten die in onze samenleving gevierd worden met bijbehorende rituelen, zoals Sinterklaas, Kerst, Pasen, Sint-Maarten en Vader- en Moederdag. Ook besteed ik aandacht aan verjaardagen en het afscheid van een kind. Als er iemand jarig is dan hang ik slingers op, krijgt het kind een feestmuts en komt er een grote neptaart met nep kaarsen. Het kind mag dan evenveel kaarsen aan doen als zijn leeftijd. Ook zal ik voor het kind gaan zingen en mag het trakteren en krijgt het kind een cadeau van ons.

2. Werkwijze

Groepssamenstelling

Thuishuis Bij Antine biedt opvang aan kinderen in de leeftijd van 0-13 jaar. Er wordt tijdens de opvang gebruik gemaakt van twee groepsruimtes:

Groepsruimte 1:

- Een combinatiegroep van maximaal 16 kinderen (0-13 jaar)
- Deze groep vormt de stamgroep voor de KDV kinderen (0-4 jaar)

Groepsruimte 2:

- Een BSO-groep van maximaal 20 kinderen (4-13 jaar)
- Deze groep vormt de basisgroep voor de BSO kinderen
- Deze groepsruimte wordt ook gebruikt voor de (VE) peutergroep (2-4 jaar) van maximaal 16 kinderen, op momenten dat de BSO-kinderen op school zijn en vormt de stamgroep voor de peuters.

De samenstelling van de groep kan wijzigen als het totale aantal kinderen van beide groepen 16 of minder is. De stam- en basisgroep wordt dan samengevoegd tot 1 combinatiegroep, waarbij de vaste leidsters de opvang zullen leiden in groepsruimte 1. Thuishuis Bij Antine zorgt er altijd voor, dat voor alle kinderen en ouders duidelijk is tot welke basis- of stamgroep/-ruimte een kind per dag behoort. Ouders worden door middel van een nieuwsbrief op de hoogte gebracht om welke vaste momenten in de week dit gaat.

Op de volgende momenten zijn de groepen samengevoegd tot een combinatiegroep in de groepsruimte 1:

Ma t/m Vrij	7:00-8:30
Ma t/m vr	17:00-18:00
Margedagen	7:00-18:00

En in de schoolvakantie:

Wo t/m Vrij	7:00-18:00
-------------	------------

Plaatsing in de andere groep dan de basis-/stamgroep gebeurt altijd in overleg met de ouders en het kind. Ouders tekenen hiervoor het toestemmingsformulier voor opvang in een andere groep dan de basis-/stamgroep. De groepsruimten zijn vlakbij elkaar gelegen. Er wordt met vaste leidsters gewerkt, waardoor het overzichtelijk is voor kinderen en ouders.

In beide groepen zal steeds gehandeld worden volgens de wettelijke richtlijnen voor wat betreft de BKR (beroepskracht-kind-ratio). Met behulp van 1 ratio.nl wordt steeds bekeken, of het aantal kinderen met bijbehorende leeftijden door 1 of meer leidsters opgevangen kan worden.

Vaste gezichten criterium

Voor kinderen tot 1 jaar wordt voldaan aan het "vaste gezichten criterium", door er altijd voor te zorgen dat 1 van de vaste leidsters van het kind aanwezig is.

In geval van ziekte, vakantie of verlof van een vast gezicht, waarbij geen ander vast gezicht ter vervanging beschikbaar is, wijken we tijdelijk af van het vaste gezichten criterium en zetten we een andere beroepskracht in. Om zorg te blijven dragen voor de emotionele veiligheid van de kinderen, zal dit een voor de kinderen bekende, vertrouwde kracht zijn; van de groep zelf, van een aangrenzende groep of een vertrouwde vaste invalkracht.

Opvang buiten de stamgroep

Kinderen hebben in de kinderopvang een vaste stam- of basisgroep. Dit betekent dat een vaste groep kinderen in een passend ingerichte, vaste groepsruimte wordt opgevangen. Bij Thuishuis Bij Antine kan het voorkomen dat een KDV-kind (peuter) in de andere dan de eigen stamgroep wordt opgevangen of een BSO-kind in de andere dan de eigen basisgroep, zoals hierboven al wordt aangegeven. Dit wordt altijd vooraf met de ouders besproken. Het belang van een stabiele omgeving voor de emotionele veiligheid en het welzijn van het kind staat altijd voorop. Er zal in het dagritme van het kind niets veranderen en de speelmaterialen zijn natuurlijk op de doelgroep afgestemd. Thuishuis Bij Antine organiseert alleen opvang op de andere groep als de ouder daar schriftelijke toestemming voor heeft gegeven.

Extra dagdelen

Bovengenoemde werkwijze geldt ook voor verzoeken van ouders voor het afnemen van extra dagdelen buiten het afgesloten contract. Steeds zal gekeken worden of er mogelijkheden zijn waarbij de beroepskracht-kind-ratio (BKR) zal worden geraadpleegd. Het rooster van aanwezige kinderen en leiding wordt per dag nauwkeurig bijgehouden zodat dit ook inzichtelijk is. Doordat gewerkt wordt met vaste gezichten op de groep zal ook bij afname van extra opvang altijd een voor het kind vertrouwde leidster aanwezig zijn en voor kinderen tot 1 jaar het vaste gezichten criterium gehanteerd worden.

Inzet beroepskrachten

In Thuishuis Bij Antine zijn in totaal 6 beroepskrachten inzetbaar. In de combinatiegroep worden maximaal 3 beroepskrachten ingezet, op de BSO maximaal 2 en in de peutergroep maximaal 2. De gangbare diensten vinden plaats van 07.00 tot 18.00 uur in de combinatiegroep, van 14:00 tot 18:00 op de BSO en van 08:15 tot 12:15 in de peutergroep. Wij registreren de aanwezigheid van kinderen en personeel op de groep nauwgezet in KOV net.

Drie-uursregeling

In Thuishuis Bij Antine wordt gebruik gemaakt van de drie uursregeling. Hierbij geldt dat het Thuishuis 10 uur of langer aaneengesloten open is op de betreffende dagen. Voor het KDV is dit het geval op reguliere dagen, voor de BSO op marge- en vakantiedagen.

Tijdens vastgestelde momenten, zoals aan het begin van de opvang dag, het eetmoment tussen de middag en haal- en brengmomenten van BSO kinderen, zal mogelijk afgeweken worden van de beroepskracht-kind ratio, waarbij ervoor gezorgd wordt dat er nooit minder dan de helft van het aantal benodigde beroepskrachten op de groep is en wanneer er op deze momenten 1 beroepskracht is, zal er ten minste door één andere volwassene ondersteuning geboden worden door aanwezig te zijn op de locatie.

We wijken enkel af van de beroepskracht-kind ratio, wanneer de groep én de situatie dit toelaten. We willen immers te allen tijde de pedagogische kwaliteit waarborgen en ieder kind emotionele veiligheid blijven bieden. De aanwezigheid van een bekende kracht, het vaste dagritme met vaste herkenbare rituelen zullen ook tijdens deze momenten aan de orde blijven. Wanneer de groep en/of de situatie het niet toelaten om af te wijken van de beroepskracht-kind ratio, zal ervoor gekozen worden (tijdelijk) af te zien van het toepassen van de regeling, bijvoorbeeld wanneer er kinderen aanwezig zijn die extra zorg of aandacht nodig hebben.

Aan ouders wordt dit actief gecommuniceerd, zodat voor hen inzichtelijk is wanneer de regeling wordt toegepast en hoe de inzet van de leidsters op die momenten geregeld is.

(VE) Peutergroep

Per 1 januari 2024 is er in Thuishuis Bij Antine een (VE) peutergroep voor kinderen vanaf 2½ jaar, op 5 ochtenden in de week (van 8.15 – 12.15 uur), 40 weken per jaar. De peutergroep bestaat uit maximaal 16 kinderen. In overleg met de ouders worden dagdelen van 4 uur vastgelegd. Peuters die volgens deze regeling komen, verblijven in groepsruimte 2 op momenten dat de BSO kinderen naar school zijn. Peuters van de combinatiegroep zonder VE indicatie zijn op deze momenten ook in deze ruimte aanwezig. Er blijft van kracht dat gehandeld zal worden volgens de wettelijke richtlijnen voor wat betreft de BKR. Met behulp van KOV net zal steeds bekeken worden of het aantal kinderen met bijbehorende leeftijden, overeenkomt met het aantal leidsters.

Dagindeling

In Thuishuis Bij Antine wordt een vaste dagindeling gevolgd om voor de kinderen overzichtelijk te maken, wat we steeds gaan doen.

De dagindeling van Thuishuis Bij Antine ziet er als volgt uit:

Dagindeling KDV

- 7:00-9:00 binnenkomst kinderen
- 7:00-9:00 vrij spelen
- 8:00-8:30 BSO-kinderen naar school brengen
- 9:00-9:30 een boekje voorlezen aan de kinderen
- 9:30-10:15 fruit eten + drinken
- 10:30-11:15 een activiteit (dit varieert van knutselen, wandelen of een spel)
- 11:30-12:15 broodje eten + drinken
- 12:15-12:45 kinderen die slapen worden naar bed gebracht
- 12:30-14:00 vrij spelen

regelmatig langskomt voor een bak koffie of thee en om even met de kinderen te spelen, waardoor er ook een vertrouwensband ontstaat tussen hen.

Zelfstandigheidscontract

Met de ouders van de BSO kinderen worden afspraken gemaakt over wat hun kind wel of niet zelfstandig kan en mag. Het gaat hier om zaken als: zelf van en naar school lopen vanaf de BSO locatie, alleen naar huis toegaan, met vriendjes spelen of op het schoolplein spelen. Dit wordt vastgelegd in een zelfstandigheidscontract en jaarlijks herzien.

Schoolvakanties

Tijdens de schoolvakanties bieden wij in ruimte 2 de gehele dag BSO aan. De peuteropvang werkt met 40 wekencontracten en is in schoolvakanties gesloten. Met margedagen blijven wij wel open voor de peuteropvang. De BSO kinderen worden tijdens deze uren opgevangen in ruimte 1, de combinatiegroep.

Voeding

In Thuishuis Bij Antine wordt iedere dag gezorgd voor eten en drinken. Er wordt rekening gehouden met de hoeveelheid suikers.

Zo bieden wij voor het fruit eten standaard banaan, appel, peer en druiven aan. Dit vullen wij elke week met 1 á 2 soorten ander fruit aan. Zo wordt er genoeg gevarieerd en met het standaard fruit is er altijd wel iets wat een kind lust.

Daarnaast krijgen ze 1 of 2 bekertjes water, thee of diksap.

Voor het middageten hebben wij bruinbrood en kunnen de kinderen kiezen uit het beleg: pindakaas, chocopasta, appelstroop, jam, hagelslag, smeerkaas, smeerworst, kaas, kipfilet, avocado etc. Ook ligt er altijd wat komkommer en tomaatjes waar ze na het broodje eten nog wat van mogen snoepen. Met het eerste broodje willen wij dat de kinderen eerst iets gezonds uitkiezen van het beleg, zoals kaas, avocado, kipfilet, pindakaas etc. Bij het tweede broodje mogen 3de kinderen iets lekkers op brood kiezen, zoals chocopasta of hagelslag. Dit met de reden, dat de kinderen niet aldoor hetzelfde 'ongezonde' beleg op het brood kiezen. Naast het eten krijgen ze 1 á 2 bekertjes met melk of soja.

Nadat de kinderen van school zijn gehaald kunnen ze een koekje krijgen, dit zal per week verschillen. Hierbij krijgen ze 1 á 2 bekertjes limonade.

Rond 16:00 mogen de kinderen nog 2 crackers, ze kunnen als beleg kiezen uit pindakaas, smeerkaas, smeerworst of appelstroop. Ook is er nog een beker water, voor de kinderen die dat willen. Soms krijgen ze aan het einde van de dag nog een snoepje.

Voor de kinderen die 's ochtends vroeg komen en nog moeten ontbijten wordt er óf ontbijt meegenomen óf ze krijgen van ons een broodje. Dit wordt in overleg met de ouders besproken. Voor de baby's is het handig dat ouders zelf de flesvoeding, potjes warm eten en eventuele speciale voeding meenemen.

Mochten ouders aangeven dat er allergieën zijn, of dat er andere wensen zijn met betrekking tot vegetarisch, biologisch, suikervrij eten of wensen vanuit geloofsovertuiging (zoals bijvoorbeeld geen varkensvlees), dan kan hier voor het desbetreffende kind rekening mee gehouden worden. Dit gaat dan in goed overleg met de ouders.

Slapen

Er is 2 slaapkamer waar 8 slaapplekken zijn. Ieder kind slaapt zoveel mogelijk in hetzelfde bedje. Mocht het kind vaker komen dan 1 keer dan houdt het datzelfde bedje de hele week. Daarna verschonen wij hun hun bedje. Van kinderen die maar 1 keer komen, wordt het bedje aan het einde van de dag verschoond. De meeste kinderen gaan na het broodeten op bed dit zal rond 12:30 zijn. Slapen ze thuis met een knuffel en/of speen dan mogen ze die hier ook meenemen in bed. We stoppen de kinderen in, geven een luchtkus, zwaaien en zeggen welterusten, slaap lekker. De baby's zullen hun eigen ritme volgen tot het moment dat ze mee kunnen in het ritme van de groep. Er is een babyfoon aanwezig in de slaapkamer.

Ziekte

Wanneer een kind tijdens de opvang ziek wordt, kijken we hoe besmettelijk het kan zijn en of het voor het kind nog haalbaar is om op de groep te blijven. Bij 38,5 graden koorts zullen wij de ouders bellen, om te overleggen om het kind op te halen. Als een kind hevige diarree heeft en/of moet overgeven zullen wij ook contact opnemen met de ouders.

Wanneer het kind thuis ziek is, of is geworden, laten wij kinderen met 38,5 graden koorts liever thuis blijven. Mocht het kind één van de kinderziektes hebben laten wij de kinderen vaak wel naar de groep komen, mits het kind het aan kan en op het moment dat de besmettingsperiode al voorbij is.

Mocht een kind medicijnen nodig hebben tijdens de opvang, dan vragen wij ouders altijd een medicijnenverklaring te tekenen.

Activiteiten buiten de groepsruimte

De kinderen verlaten hun eigen groepsruimte als er activiteiten buitenshuis zijn. Dit betreft de momenten dat kinderen spelen in de buitenruimte van het Thuishuis, wanneer er kinderen van en naar school/peuterspeelzaal worden gebracht en gehaald en bij uitstapjes.

Voor wat betreft het buitenspelen laten we de (grotere) kinderen/BSO kinderen geregeld alleen buiten spelen, we hebben hier direct zicht op vanuit de groepsruimte. De jongere kinderen spelen buiten in aanwezigheid van de vaste leidster. Daarnaast verlaten de kinderen de groepsruimte, wanneer er kinderen van en naar school / peuterspeelzaal worden gebracht en gehaald. Dit doen we altijd lopend, waarbij de jongsten in een wandelkar zitten. Afhankelijk van de samenstelling van de groep, wordt hierbij ondersteuning van de achterwacht ingeroepen.

We maken bij Thuishuis Bij Antine ook geregeld kleine, dagelijkse uitstapjes, zoals wandelen naar het dorp, bijvoorbeeld voor een boodschapje of naar de dieren op de boerderij in het dorp. Dit doen we wandelend. Wanneer de uitstapjes verder weg zijn, zoals naar de kinderboerderij maken we gebruik van 1 of meer auto's, van de ondernemer en/of van een personeelslid/van vrijwilligers; afhankelijk van de grootte en samenstelling van de groep, maken we bij dergelijke activiteiten gebruik van de hulp en ondersteuning van andere volwassenen, zoals een vaste invalkracht en/of de achterwacht, een vrijwilliger en/of een stagiaire.

Jaarlijks organiseert Thuishuis Bij Antine een grotere activiteit, zoals een ouderavond of een "dagje uit". Voor dit laatstgenoemde uitstapje zullen andere volwassenen, zoals ouders en de achterwacht, ondersteuning bieden. De oudercommissie zal betrokken worden bij het organiseren van deze momenten.

3. Contact met ouders

Intake/plaatsing

Ouders die geïnteresseerd zijn in Thuishuis Bij Antine kunnen contact opnemen met de eigenaresse om een afspraak te maken voor een verdere kennismaking en rondleiding in het Thuishuis. Tijdens dit kennismakingsgesprek wordt verteld hoe er gewerkt wordt in Thuishuis Bij Antine. Ook wordt bekeken, of er op de gewenste dagen mogelijkheden zijn om het kind te plaatsen.

Als ouders hun kind graag in het Thuishuis zien komen, worden tijdens het plaatsingsgesprek wensen en behoeftes van de ouders besproken en verdere afspraken gemaakt over de opvang en de wenperiode.

Bij de intake krijgen de ouders het informatieboekje met alle afspraken die gelden in Thuishuis Bij Antine. Ze worden gewezen op het klachtenrecht en op de functie van de oudercommissie. Ook worden ze gewezen op het pedagogisch beleidsplan en het inspectierapport waarvan een actuele versie op de website is te vinden.

Wenbeleid

In Thuishuis Bij Antine vinden we het belangrijk, dat ieder kind zich zo snel mogelijk thuis voelt. Nadat een kind voor de dagopvang is aangemeld, mag het eerst samen met de ouder een uurtje komen wennen in het Thuishuis. Zo krijgt de ouder ook een beeld van wat er allemaal gebeurt in de opvang. De volgende stap is meestal, dat het kind een dagdeel langs komt om te wennen aan afscheid nemen van de ouder. Gedurende het wenproces zal steeds gekeken worden op welke manier het proces het beste voortgezet kan worden, natuurlijk steeds in overleg met de ouders. Het wennen kan voor ieder kind anders verlopen, het is een individueel proces, het ene kind went sneller dan het andere kind.

Ook voor BSO kinderen vinden we het belangrijk, dat ze zich snel thuis voelen in ons Thuishuis. We maken daarom met de ouders afspraken, hoe vaak en op welke dagdelen het kind komt wennen, meestal hebben kinderen aan twee wenmiddagen voldoende. In de groep wordt het kind door de vaste leidster geïntroduceerd en daarna stellen de kinderen zich voor. Het kind wordt (door de kinderen) wegwijs gemaakt in het Thuishuis en het krijgt de tijd, langzaam te wennen aan de leidster, de kinderen en gewoontes en afspraken die in het Thuishuis gelden. Afhankelijk van het verloop hiervan, worden de afspraken omtrent het wennen eventueel herzien: het blijft een individueel proces.

Wanneer een kind vanuit de dagopvang in de BSO groep komt, kent het kind in de meeste gevallen alle kinderen al en is de ruimte bekend. Toch kan het nog een hele stap voor een kind zijn, te wennen aan de nieuwe groep. We maken dan samen met de ouders een plan om het kind rustig te laten wennen, bijvoorbeeld door het eerst een paar maal voor een kortere tijd in de nieuwe groep en ruimte mee te laten doen. Afhankelijk van het verloop hiervan, stellen we gemaakte afspraken eventueel bij, het wennen is immers een individueel proces.

Evaluaties

Na een periode van 6 weken zal er een evaluatiegesprek met de ouders plaatsvinden. Hierin bespreken we hoe de opvang tot nu toe verloopt. Ouders kunnen er eventueel ook voor kiezen om een telefonische afspraak te maken.

Daarnaast zijn er iedere jaar oudergesprekken, waarin we bespreken hoe het met het kind gaat in de opvang. Hiervoor gebruiken wij de Methode Welbevinden. Er wordt samen met de ouders besproken of er bijzonderheden zijn met het kind en of er ruimte is voor eventuele verbeteringen.

Mochten de ouders tussendoor nog graag een gesprek willen, dan is dat uiteraard mogelijk en plannen wij samen met de ouders een gesprek in.

Contactmomenten

Naast de jaarlijkse gesprekken hebben wij ook andere contactmomenten. Zo wordt tijdens het brengen en halen van het kind, besproken hoe het met het kind gaat en of er bijzonderheden zijn. Van onze kant vertellen wij hoe de dag is gegaan en waar het kind zoal mee heeft gespeeld.

Voor de baby's tot één jaar houden wij in een schriftje bij hoe hun dag is gegaan. Daarin melden wij hun slaap- en eetmomenten en schrijven wij er een leuk stukje bij. Bijvoorbeeld waar de baby mee heeft gespeeld, of er leuk contact was met een ander kindje, wat er de betreffende dag minder ging of juist wat er goed ging. We plaatsen af en toe foto's van het kind in het boekje en/of een leuk knutselwerkje. Zo ontstaat er van het eerste jaar een mooi overzicht van de ontwikkelingen.

Verder heb ik met alle ouders een persoonlijke groepsapp aangemaakt. Hierin plaats ik af en toe foto's en/of filmpjes van hun kind of andere belangrijke informatie. Zo zijn beide ouders ervan op de hoogte en kunnen ze zien hoe het gaat met hun kind op de opvang. Voor de ouders waarvan hun kind net op de opvang is laat ik wat vaker horen hoe het gaat met een foto of filmpje. Ook mogen ze mij wat vaker berichten of bellen.

Tenslotte zal er een paar keer per jaar een nieuwsbrief komen waarin ik de ouders allemaal op de hoogte stel van de gang van zaken. Over eventuele veranderingen, foto's van de thema's die wij hebben behandeld, vakantiedagen etc. Zijn er belangrijke punten dat direct vermeld moet worden dan gooi ik dat in de ouderapp van Thuishuis bij Antine, daar zitten alles ouders in en zij zijn na het berichtje direct op de hoogte!

Oudercommissie

Thuishuis Bij Antine stelt een oudercommissie samen. De oudercommissie moet uit minimaal 2 (bij voorkeur 3) ouders bestaan. Deze commissie mag advies uitbrengen over elk voorgenomen besluit van het Thuishuis, zoals het

pedagogisch beleid, algemeen beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid en gezondheid, de openingstijden, ect.

De oudercommissie zal 2 tot 3 keer per jaar bij elkaar komen of vaker, wanneer er bijzonderheden zijn die meteen besproken moeten worden.

Als vaste leidster zal ik ouders actief benaderen om te vragen of zij deel uit willen maken van deze commissie.

4. Kwaliteit en organisatie

Opleiding

Als eigenaresse van Thuishuis Bij Antine heb ik de volgende opleidingen gevolgd:

Jaarlijkse herhaling van EHBO voor kinderen bij het rode kruis.

2016-2017 : Leidinggevende in team/afdeling/project niveau 4, Alfa college te Groningen
Diploma behaald

2012-2015 : Pedagogisch medewerker niveau 4, Menso Alting college te Groningen
Diploma behaald

2008-2012 : VMBO, kaderberoeps, Gomarus college te Groningen
Diploma behaald

Personeel, vervanging en ondersteuning

Een vast gezicht op de groep vind ik heel belangrijk, kinderen krijgen zo de kans een band op te bouwen en zich veilig te voelen. Dit geldt ook voor personeel en invalkrachten.

Er wordt vervanging ingezet als één van de leidsters van Thuishuis Bij Antine ziek is of door andere omstandigheden verhinderd is. Deze vervanging zal zoveel mogelijk uitgevoerd worden door een vaste (inval)kracht die in het bezit is van de benodigde diploma's.

Er zullen ook vrijwilligers en stagiaires aanwezig zijn. Vrijwilligers zullen ons een extra handje helpen. Denk hierbij aan spelen met de kinderen, helpen met activiteiten, met eten en drinken geven etc. zij zullen altijd in de buurt zijn van de vaste leidster en staan niet alleen op de groep. Zij zijn aanwezig om ons werk wat te verlichten.

De stagiaires zijn in de leer bij ons. Gedurende hun stageperiode ondersteunt de stagiaire ons in onze werkzaamheden. Wij leren hun stapsgewijs dingen in ons werk, zoals fruit snijden, luiers verschonen, kinderen op bed brengen, activiteiten organiseren en uitvoeren. De werkzaamheden die zij volgen en in hoeverre zij zich daarin ontwikkelen is geheel afhankelijk van niveau van de opleiding en hun eigen inzet. Zij doen dit te allen tijde in zicht van ons. Voor een goede begeleiding hebben we regelmatig een evaluatiegesprek om te kijken hoe het gaat, geven we hen feedback op schoolopdrachten of hun werkzaamheden. We begeleiden de stagiaire tijdens de opdrachten die zij krijgen van school. Ook zullen wij meekijken tijdens het uitvoeren van hun opdracht en geven daar gepaste feedback op. Ook zijn wij aanwezig bij de gesprekken met de stagebegeleider van de opleiding.

Afhankelijk van de behoefte van de stagiaires kunnen er ook extra gesprekjes gevoerd worden. Dit is geheel afhankelijk van de behoefte van de stagiaire en de behoefte die zij nodig hebben volgens ons. Verder zijn de stagiaires in bezit van een VOG en altijd boventallig.

Pedagogisch Beleidsmedewerker – Coach

Met ingang van 1 januari 2019 wordt er in de kinderopvang verplicht gewerkt met een pedagogisch beleidsmedewerker en een pedagogisch coach. De taken die horen bij deze functie en de werkwijze daarin bij Thuishuis Bij Antine worden hier toegelicht.

De eigenaresse van Thuishuis Bij Antine, Antine Dijkema is opgeleid om deze gecombineerde functie van pedagogisch beleidsmedewerker / coach zelf uit te voeren.

Pedagogisch Beleidswerk

Antine Dijkema is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid. Dit beleid wordt regelmatig bijgesteld en aangevuld op basis van nieuwe inzichten vanuit de dagelijkse praktijk en nieuwe wet- en regelgeving. Deze aanvullingen en wijzigingen worden altijd besproken met de oudercommissie en de medewerkers. Thuishuis Bij Antine zal per kalenderjaar op 1 januari vastleggen hoeveel uur beleidswerk op jaarbasis zal worden ingezet. Dit gebeurt op basis van het aantal locaties (LRK-nummers) van het Thuishuis. Deze berekening en inzet zal per kalenderjaar worden geregistreerd in een apart document dat inzichtelijk is voor de oudercommissie en de medewerkers.

Ondersteuning door Coöperatie Thuishuis

De taken die horen bij het ontwikkelen, vertalen en implementeren van pedagogisch beleid naar de praktijk worden met ondersteuning van de pedagoog en adviseur, aangesloten bij Coöperatie Thuishuis, uitgevoerd.

Coaching

Alle beroepskrachten, inclusief de eigenaresse en leidsters met een nul-urencontract/contract met flexibele uren en uitzendkrachten, krijgen coaching. De coaching wordt verricht door de eigenaresse van Thuishuis Bij Antine. Voor de coaching van de eigenaresse zelf zal gebruik gemaakt worden van het aanbod van Coöperatie Thuishuis. De pedagoog (Margit Vos) en adviseur (Ellen Kappen), aangesloten bij Coöperatie Thuishuis, zijn beide opgeleid als orthopedagoog en zij zullen invulling gaan geven aan deze coaching.

Er zal per kalenderjaar op 1 januari vastgelegd worden hoeveel uren IKK-coaching en VE-coaching op jaarbasis moeten worden ingezet en hoe deze uren over de medewerkers worden verdeeld. Deze berekening en inzet zal worden geregistreerd in een apart document.

Meldcode

In Thuishuis Bij Antine is de meldcode voor kindermishandeling aanwezig, waarin een protocol is vastgelegd die (aantoonbaar) gevolgd wordt in het geval van een (vermoeden) van kindermishandeling en of/ seksueel misbruik. Dit vermoeden kan betrekking hebben op de thuissituatie van het kind of op de opvangsituatie. Deze meldcode ligt ter inzage voor ouders in Thuishuis Bij Antine

Ontwikkelingssignalering

In Thuishuis Bij Antine zorg ik voor een sfeer van warmte en veiligheid door als vaste en sensitieve verzorger aanwezig te zijn, goed te luisteren en adequaat te reageren op ieder kind. Vanuit deze veiligheid krijgt het kind de kans om te spelen, de wereld te ontdekken en zijn eigen grenzen te verleggen. Hierbij wordt rekening gehouden met de eigenheid van ieder kind. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen unieke manier, in zijn eigen tempo en interesses. Ik draag zorg voor het aanbieden van condities voor het spel en voor voldoende aanbod van activiteiten en spelmaterialen, dat bij de leeftijd en interesse van elk kind aansluit. Het speelgoed in Thuishuis bij Antine is uitnodigend voor de fantasie en stimuleert verschillende aspecten van de ontwikkeling, zoals de lichamelijke ontwikkeling (fijne en grove motoriek), cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling. Door op alle gebieden voortdurende uitdaging en vooruitgang te maken, zal uiteindelijk het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid van kinderen groter worden.

Observeren, signaleren

Twee keer per jaar wordt, op vaste momenten, een observatie uitgevoerd om een kind te volgen in zijn of haar ontwikkeling. Door deze werkwijze kunnen bijzonderheden tijdig gesignaleerd worden. Ieder kind zal geobserveerd worden door steeds dezelfde vaste leidster. Al tijdens het intakegesprek wordt aan ouders vermeld, wie de mentor van hun kind zal zijn. In Thuishuis Bij Antine kan dit de ondernemer of een andere vaste leidster zijn. Deze mentor volgt de observaties en de ontwikkeling van het kind volgens het gekozen ontwikkelingsvolgsysteem en is altijd eerste aanspreekpunt voor de ouders en bij BSO ook voor het kind.

Voor de observaties wordt gebruik gemaakt van KindIn. De ondernemer zelf heeft een training gevolgd voor het op juiste wijze gebruiken en toepassen van deze methode en kan eventueel aanwezig personeel hierin begeleiden. Door met elkaar te overleggen en observaties van kinderen te bespreken, kan dan ook het personeel goed met deze methode werken en zo ook als mentor bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen signaleren.

Wanneer er vragen zijn over de methode zelf of over de ontwikkeling van een kind, kan altijd de hulp van de pedagoog, aangesloten bij Coöperatie Thuishuis, ingeroepen worden. Uit een eenmalige observatie kan blijken, dat een kind achterloopt in een ontwikkelingsgebied. Dit is een signaal om het kind extra in de gaten te houden. Omdat het kind jong is en de ontwikkeling nog kan variëren, worden in deze fase geen vervolgstappen ondernomen.

Begeleiding, vervolgstappen

Mocht na een tweede observatie de achterstand nog steeds aan de orde zijn en is er sprake van een sterker, alarmerender signaal, dan volgen verdere stappen. De mentor zal de aard van deze achterstand in kaart brengen om het kind daarna op passende wijze ontwikkelingsgericht te kunnen begeleiden. Dit kan, afhankelijk van de aard van de problematiek, met behulp van de pedagogische hulpmiddelen behorend bij de gebruikte observatiemethode. Ook kan in overleg met de pedagoog, aangesloten bij Coöperatie Thuishuis, een passend begeleidingsplan opgesteld worden. Om hier de juiste keuze in te kunnen maken, zal de pedagoog het kind observeren en zal zij, mede met behulp van de ervaringen van de mentor, een advies/een plan van aanpak, opstellen. Het effect van extra begeleiding en zorg wordt geëvalueerd, gebruikmakend van het observatie instrument. Op basis van deze conclusies wordt het plan van aanpak eventueel bijgesteld.

In het geval er externe zorgbegeleiding noodzakelijk is (doorverwijzing gebeurt altijd in overleg met de pedagoog, aangesloten bij Coöperatie Thuishuis) sluit de mentor zoveel mogelijk aan bij de zorg die extern geboden wordt. Indien mogelijk zijn er contacten met de externe zorgverlener (zoals bv. het consultatiebureau, de huisarts, fysiotherapeut, JGZ, logopedie en CJG).

Rol van de ouders

Tijdens het structureel volgen van de ontwikkeling van een kind worden de ouders steeds betrokken in het proces, er worden geen stappen ondernomen zonder medeweten en goedkeuring van de ouders. Ouders worden ook actief betrokken bij de aanpak van eventuele achterstanden.

Dit geldt ook voor een juiste overdracht naar de basisschool/BSO. Er wordt altijd gestreefd naar een doorgaande ontwikkellijn van het kind en in overleg met de ouders zal besloten worden of dit middels een koude (formulieren) overdracht zal verlopen, of middels een warme overdracht. Met name in geval van zorgen of bijzonderheden in de ontwikkeling is een warme overdracht gewenst. Middels het overdrachtsformulier geven ouders aan of ze wel of geen toestemming verlenen voor de overdracht van de gegevens aan de basisschool.

VE (voorschoolse educatie)

Voorschoolse Educatie is een stimuleringsmaatregel van de overheid om preventief en actief onderwijsachterstanden bij jonge kinderen van 0 tot 4 jaar te voorkomen. Kinderen die voor de actieve stimuleringsmaatregel in aanmerking komen, omdat zij een risico hebben op onderwijsachterstand, worden doorverwezen door de GGD.

Thuishuis Bij Antine biedt Voorschoolse Educatie aan kinderen met genoemd risico. Onze visie hierbij is, dat we het belangrijk vinden om zo álle jonge kinderen de kans te geven zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen en hen spelenderwijs een goede start te kunnen geven, samen met kinderen die niet direct een (risico op) onderwijs- achterstand hebben.

We bieden Voorschoolse Educatie aan middels het programma Uk & Puk. Dit is een programma voor kinderen tot 4 jaar, met als doel kinderen een brede start in het basisonderwijs te bieden om zo onderwijsachterstanden te voorkomen. Middels het programma Uk & Puk worden kinderen in hun ontwikkeling

gestimuleerd door samen te spelen en te ontdekken en zo vaardigheden te oefenen op het gebied van taal, rekenen, motoriek (zowel de grove als de fijne motoriek) en sociaal emotionele vorming.

Bij alle activiteiten, behorend bij een 6 wekelijks thema, wordt de pop Puk betrokken. Puk is goed bekend bij de kinderen van Thuishuis Bij Antine en daarom ook herkenbaar voor de peuters in de peutergroep. Puk is de hele dag in de speelruimtes van ons Thuishuis aanwezig en doet mee met de diverse activiteiten. Deze activiteiten horen bij thema's die dicht bij de belevingswereld van het kind staan, zoals het thema herfst: we richten dan altijd een thematafel of hoek in, waarin we allerlei materialen plaatsen die te maken hebben met het thema, zoals kastanjes, bladeren, takken, eekhoorns, kabouters etc. Met deze materialen kunnen de kinderen spelenderwijs alles ontdekken wat bij het thema hoort. Sommige materialen zijn weer terug te zien op de woordkaarten en zo leren ze het woord bij het plaatje. Hiermee ontwikkelen de kinderen zich op taalgebied. Ook combineren wij activiteiten met elkaar, zoals naar het park lopen en daar bladeren verzamelen om vervolgens binnen een lampion te maken van de bladeren. Zo stimuleren we de grove motoriek door buiten op pad te gaan en de fijne motoriek door binnen met lamineerfolie en bladeren een lampion te maken. Met het vertelschort introduceren wij altijd een nieuw thema; bij het thema herfst is er dan in elk vak een attribuut dat te maken heeft met dit thema: om de beurt mogen de kinderen een kleur (vak) uitkiezen en dan kijken we samen wat erin zit *"Wat zit er in de roze vak? Kastanjes! Maar hoeveel zijn het er, zullen we tellen?"* Door dit bij elk vak toe te passen leren de kinderen tellen en ontdekken ze dat er in het ene vak meer of juist minder zit dan het andere vak. Hierbij bevorderen we naast (voorbereidende) rekenvaardigheden ook taal, door alles te benoemen wat er gepakt wordt of juist specifiek aan een kind te vragen wat ik in mijn handen heb. Door ze overal bij te betrekken en vragen te stellen voelt ieder kind zich gezien en is trots als hij/zij het antwoord weet. Met de kringmomenten zitten we samen met elkaar en zingen we ook gepaste liedjes die te maken hebben met het bewuste thema; ook dit bevordert de taalontwikkeling. Door deze activiteit aan het begin én einde van de ochtend uit te voeren, kenmerken we dat de peuterochtend ten einde loopt. Tijdens het kringmoment stimuleren we de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen, door hen op elkaar te betrekken bij het goedemorgen lied, te leren luisteren naar elkaar en te wachten op je beurt. Puk speelt steeds een belangrijke rol in deze activiteiten, hij maakt iets mee dat de kinderen herkennen. Via Puk worden de kinderen betrokken bij de genoemde activiteiten en uitgedaagd om mee te doen.

De stimulering van de taal krijgt bijzondere aandacht. Dit doen we onder andere middels interactief voorlezen, wat we dagelijks doen tijdens het kringmoment aan het eind van de ochtend, vaak ook behorend bij een actueel thema; we werken ook dan met woordkaarten die gericht zijn op het betreffende thema. Aan de hand van het plaatje kunnen de kinderen zien wat het is en leren ze het woord dat eronder staat. Naast deze kringmomenten doen we dit ook tijdens het

vrij spelen in groepjes van twee, zodat we hier extra tijd aan kunnen besteden en gericht bezig kunnen zijn met de uitspraak van ieder kind. Op vaste momenten (voor het eten en drinken), maar ook tussendoor zingen we liedjes, die vaak ondersteund worden door gebaren. Ook hebben wij een liedjesdoos waar kinderen zelf een liedje uit kunnen kiezen. Zij kiezen door naar het plaatje te kijken. Achterop staat dan de tekst van het liedje. Daarnaast benoemen we gedurende de dag de dingen waar we mee bezig zijn, zo verwoorden we onder andere de activiteiten die wij gaan doen. Dit doen wij met dagritme kaarten. Aan de hand van het plaatje vragen wij aan de kinderen wat de volgende activiteit is. Zij kunnen benoemen wat ze zien of vragen het kind naast hem/haar om te helpen, zodat hij/zij het voor de volgende keer weet. Ook tijdens het spel bereiden wij de kinderen op tijd voor, door de volgende activiteit 10 minuten van tevoren aan te kondigen en daarna nogmaals op het moment dat wij daadwerkelijk de volgende activiteit gaan doen. Door steeds te benoemen wat we doen, wat er gebeurt en gaat gebeuren, geven we betekenis aan de wereld en zullen de kinderen de woorden eerder herkennen en zelf ook gaan gebruiken.

De activiteiten worden uitgevoerd in groepsruimte 2 (BSO ruimte) en de buitenruimte van Thuishuis Bij Antine. De binnenspeelruimte is ingericht in vaste hoeken: er is een huis-hoek, een speeltafel, een kast met spelletjes en boeken en een speelhoek op de grond. In de speelhoek (een speelmat op de grond) leggen wij elke keer iets anders klaar, zoals een treinspoor, blokken, duplo etc. Ook kunnen de kinderen met het speelgoed dat uit de kast komt aan de speeltafel spelen. Wij wisselen regelmatig het speelgoed in de kast, zodat het altijd uitdagend blijft voor de kinderen. Verder is er een grote tafel waar knutselactiviteiten plaatsvinden. Door de aanwezigheid van de verschillende speelhoeken zorgen we ervoor dat een kind de ruimte heeft om zelf te kiezen wat het wil en waar het mee wil spelen. Er is speelmateriaal aanwezig voor elke leeftijd en niveau, passend bij de verschillende ontwikkelingsfasen. Buiten is er een zandbak, een buitenkeuken, speelhuis en divers buitenspeelgoed aanwezig, zoals loopauto's, bal, voelmuur, krijtbord, speelgoedauto's, hobbelpaard, speel parachute etc. Met deze materialen stimuleren wij de kinderen in hun ontwikkeling. Zo leren de kinderen bij de speel parachute, om goed te luisteren naar wat ik zeg en dat uit te voeren: Parachute omhoog, omlaag, naar voren lopen, naar achter lopen. Zij leren deze begrippen en geven er een betekenis aan. Zo ook bij de voelmuur: de materialen die eraan hangen kunnen ze voelen en wij benoemen wat ze aanraken. Op het krijtbord stimuleren we de fijne motoriek. Wij tekenen bijvoorbeeld een cirkel op het bord en vragen of de kinderen dat na kunnen maken. Zo leren ze de betekenis en stimuleren wij hen in de fijne motoriek om een cirkel te maken. In de zandbak, buitenkeuken en speelhuis leren de kinderen rollenspel kennen. Ze bakken lekkere taarten in de zandbak of een heerlijke soep in de buitenkeuken. Nadat ze hun buikje vol hebben gegeten gaan ze lekker naar huis waar de "papa's en mama's" hun "kindjes" op bed doen. Hiermee wordt de taal- en de sociaal-emotionele ontwikkeling gestimuleerd. Met de andere materialen benoemen wij wat wij zien, maar stellen ook vragen aan de kinderen: Wat voor kleur heeft de auto? Waar zit het stuur? etc. Door

interactief met de kinderen bezig te zijn in hun spel leren ze spelenderwijs nieuwe dingen.

Aan de hand van observaties met de methode KindIn wordt de ontwikkeling van de kinderen nauwlettend gevolgd, waardoor de leidsters weten welke aspecten in de ontwikkeling nog extra gestimuleerd kunnen worden.

Ouders worden actief betrokken bij de thema's en bijbehorende activiteiten die in het Thuishuis aan de orde zijn. We zorgen ervoor, dat ouders middels een nieuwsbrief extra informatie over het nieuwe thema ontvangen, met daarin beschreven welke activiteiten er rondom dit thema ondernomen gaan worden en wat de ouders thuis zelf kunnen doen om de (taal)ontwikkeling van hun kind extra te stimuleren. In de themabrief staan liedjes, veel voorkomende woorden, een knutselactiviteit en een beweegactiviteit voor inspiratie. Ook krijgt het kind, ter ondersteuning hiervan een eigen papier mee naar huis met daarop plaatjes en woorden dat te maken heeft met het thema. Zodat ze thuis met ouders daarmee kunnen oefenen. Er wordt dagelijks een verslag gemaakt, waarin beschreven wordt wat hun kind die betreffende dag gedaan heeft en waar het extra aandacht bij kan gebruiken. Dit is dan ook het uitgangspunt bij de dagelijkse overdracht met ouders. Ouders zijn zo goed op de hoogte en kunnen zo ook thuis verder ingaan op en aandacht besteden aan het actuele thema, wat versterkend zal werken op de ontwikkeling van het kind. Tot slot worden de observatiegegevens altijd met de ouders besproken, zodat zij ook inzicht hebben in de voortgang van hun kind in de verschillende ontwikkelingsgebieden. Mocht er tussendoor een gesprek nodig zijn, dan is dit natuurlijk in overleg mogelijk.

Er wordt altijd gestreefd naar een doorgaande ontwikkellijn van het kind en in overleg met de ouders zal aangemoedigd worden dit middels een warme overdracht te laten verlopen. Met name in geval van zorgen of bijzonderheden in de ontwikkeling is een warme overdracht immers gewenst. Middels het overdrachtsformulier geven ouders aan of ze wel of geen toestemming verlenen voor de overdracht van de gegevens aan de basisschool.

Het programma voor de peuteropvang wordt van maandag t/m vrijdag van 8:15 tot 12:15 uur, 40 weken per jaar, aangeboden. In overleg met de ouders worden de dagdelen van 4 uur vastgelegd. Voor ieder kind individueel zorgen we ervoor, dat de norm van tenminste 960 uur Voorschoolse Educatie behaald wordt, vanaf het moment dat een kind tweeëneenhalf jaar oud is tot de leeftijd van 4 jaar. Tijdens deze uren is er altijd een VE geschoolde leidster aanwezig die activiteiten met de kinderen onderneemt.

De VE-geschoolde leidsters zorgen in dit hele proces voor een bewuste en planmatige aanpak in de activiteiten met de kinderen. Om te kunnen waarborgen, dat de kennis en vaardigheden van de leidsters op niveau blijft, wordt er jaarlijks met een opleidingsplangewerkt, dat actueel gehouden wordt.

Daarnaast ontvangen de VE-geschoolde leidsters VE-coaching door de Pedagogisch coach Antine Baar-Dijkema, waarbij ervan uitgegaan wordt dat er

10 uur VE-coaching plaatsvindt per doelgroep peuter. In een apart document wordt beschreven hoe deze coaching vormgegeven wordt.

Privacy

De privacy van zowel ouders als kinderen wordt gewaarborgd. Kinderen worden, wanneer ouders dit aangeven, niet herkenbaar in beeld gebracht op onze website en op facebook.

De vertrouwelijke informatie van het kind is alleen voor de leidsters en de betreffende ouders beschikbaar en ligt op een veilig afgesloten plek.

Verzekeringen

Thuishuis Bij Antine heeft alle ter zake doende verzekeringen afgesloten. Ouders zijn verplicht om een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren (AVP) af te sluiten. Als een kind schade veroorzaakt dan valt dit onder de AVP van de ouders.